

Behandling av:

## Rapport 6/2023 Helsehus i Oslo - bemanning og kompetanse

Sak	Utvalg	Møtedato
30/23	Kontrollutvalget	21.03.2023

### **Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:**

Kommunerevisjonens kartleggende undersøkelse rapportert i rapport 6/2023 Helsehus i Oslo – bemanning og kompetanse viser at bemanningen og kompetansen varierte mellom kommunens fire helsehus, Lilleborg, Solfjellshøgda, Solvang og Ullern.

Kontrollutvalget merker seg at mens Solfjellshøgda helsehus planla med omtrent like mange personer på dagvakt og kveldsvakt på hverdagene som i helger, ble det ved de andre planlagt med lavere bemanning på kvelder og i helger. Det var stor variasjon i vikarbruken ved helsehusene. Ved alle helsehusene var det benyttet færre sykepleiere enn planlagt i den faktiske bemanningen.

Kontrollutvalget merker seg videre at Ullern helsehus hadde en langt lavere andel sykepleiere i den faktiske bemanningen enn de andre helsehusene. Ullern hadde også en større andel ufaglærte i den faktiske bemanningen, og klart høyere vikarbruk enn de andre helsehusene.

Kontrollutvalget ser med bekymring på funnene i Kommunerevisjonens kartleggende undersøkelse av bemanning og kompetanse ved helsehusene. Utvalget mener funnene bør være nyttige i de videre undersøkelsene rettet mot helsehusene i Oslo, og i kommunens pågående forbedringsarbeid.

Saken sendes helse- og sosialutvalget.

### **Saken gjelder:**

I 2015 samlet Oslo kommune korttidsavdelingene som var fordelt på 24 sykehjem i fire helsehus, Lilleborg, Solfjellshøgda (tidligere Ryen), Solvang og Ullern.

Kommunerevisjonens kartleggende undersøkelse rapportert i rapport 6/2023 Helsehus i Oslo – bemanning og kompetanse er første leveranse i den todelte bestillingen kontrollutvalget

gjorde i møte 20.12.2022 som følge av flere bekymringsfulle medieoppslag knyttet til kommunens helsehus.

I rapporten fremkommer det at både Kommunerevisjonen og Helseetaten allerede i 2018/2019 fant mangler og svakheter blant annet ved bemanningen i helsehus, og byrådet beskrev i byråds sak 109/21 Tilbud ved helsehusene at mange pasienter på helsehus hadde behov for mer omfattende medisinsk og helsefaglig oppfølging, og krevde ressurser langt ut over den bemanningsfaktoren som lå til grunn for en ordinær helsehusplass.

I rapport 6/2023 presenterer Kommunerevisjonen en deskriptiv analyse av planlagt og faktisk bemanning ved de fire helsehusene i 2022, fordelt på fagbakgrunn, vikarbruk og pleiefaktor. Bemanningsanalyse viser at det varierte hvordan helsehusene planla vakter i løpet av døgnet.

- Solfjellshøgda helsehus planla med like mange personer på dagvakt og kveldsvakt på hverdager som i helger, mens det ved de andre helsehusene ble planlagt med lavere bemanning på kvelder og i helger. Ved alle helsehusene ble det planlagt med langt færre sykepleiere på kveldsvakter og i helger, enn på dagvakt.
- Ved Ullern helsehus ble det på enkelte vakter både på hverdager og i helger planlagt med kun én sykepleier på hver avdeling. På Lilleborg helsehus gjaldt det samme på enkelte vakter i helger. Det vil si at én sykepleier alene kunne ha sykepleieransvar for opptil 25 pasienter.
- Ullern helsehus hadde en langt lavere andel sykepleiere i den faktiske bemanningen enn de andre helsehusene. Ullern helsehus hadde også en større andel ufaglærte i den faktiske bemanningen enn de øvrige helsehusene.
- Vikarbruken varierte fra 26 prosent ved Solvang helsehus til 45 prosent ved Ullern helsehus. Ullern helsehus hadde den høyeste andelen ufaglærte vikarer. I vikarbruken inngår også fastvakter som ikke var en del av helsehusenes planlagte bemanning, men som ble tilknyttet enkeltpasienter som hadde behov for det. Ullern helsehus hadde den høyeste bruken av fastvakter. Disse utgjorde ca. 30 prosent av vikarbruken.
- Ved alle helsehusene var det benyttet færre sykepleiere i den faktiske bemanningen enn det som var planlagt. Det indikerer at sykepleiere i et visst omfang ble erstattet av personell med lavere kompetanse. Ved alle helsehusene var det flere ufaglærte i den faktiske bemanningen, enn det som var planlagt. Det største negative avviket mellom planlagt og faktisk bemanning var blant fysioterapeuter, ergoterapeuter og leger, hvor det var færre i den faktiske bemanningen, enn det som var planlagt. Det største avviket blant disse var ved Solvang helsehus der faktisk bemanning av leger kun utgjorde 75 prosent av den planlagte bemanningen.
- Ingen av helsehusene hadde, totalt sett, oppnådd pleiefaktoren Sykehjemsetaten brukte for å budsjettere antall plasser. De fleste avdelingene hadde lavere oppnådd pleiefaktor enn normen tilsa.

Møtebok sendes byråden for helse, eldre og innbyggertjenester, Sykehjemsetaten og Kommunerevisjonen.

**Vedlegg:**

Kommunerevisjonens rapport 6/2023

